

6. Про запобігання корупції [Електронний ресурс] : Закон України від 14 жовтня 2014 року за №1700-VII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

7. Anthony R. N. Management control systems / Robert N. Anthony, Vijay Govindarajan. – 11th ed. – NY.: McGraw-Hill/Irwin, 2004. – 851p.

УДК 657.6

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ

Т. І. Долішняя, А. В. Капушак

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: oa@nung.edu.ua*

Кожна операція, яку здійснює людина, а також будь-яка її діяльність ґрунтується на базовій інформації, яка містить відомості щодо виконання тієї чи іншої роботи. Інформацією є будь-які відомості або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1].

Організація і методика аудиту визначається, передусім, належним інформаційним забезпеченням аудитора про суб'єкт господарської діяльності. Зростання обсягів інформації потребує від аудитора певної її систематизації, оскільки без такого підходу важко зібрати необхідні аудиторські докази, правильно оцінити господарські явища, факти, процеси виробництва.

Питання інформаційного забезпечення аудиту розглядалися у працях відомих вчених, таких як: М. Т. Білуха [2], Ф. Ф. Бутинець [3], В. С. Рудницький [4] та інші. Незважаючи на значні теоретичні та практичні напрацювання науковий пошук оптимально-ефективного інформаційного забезпечення аудиту, і на сьогодні, має актуальне значення.

Робота, яку виконує аудитор визначається, передусім, кількістю та відповідністю належної інформації про суб'єкт господарської діяльності. Під інформаційним забезпеченням аудиторської діяльності можна розуміти певним чином упорядковану сукупність інформації, яка формується і використовується на різних стадіях процесу аудиту [4].

Отже, інформаційне забезпечення можна розглядати, і як процес забезпечення інформацією, і як сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується у процесі функціонування інформаційної системи.

Окрім того, в процесі аудиторської перевірки аудитор не тільки використовує інформацію, а й сам бере безпосередню участь у формуванні інформаційного забезпечення системи управління суб'єктів перевірки. Адже для об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства, визначення

ефективності використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів на виробництві аудиторіві доволі часто доводиться вивчати особливості організації і технології виробництва суб'єктів перевірки, використовувати матеріали контрольних обмірів тощо.

Проведений аналіз інформаційного забезпечення аудиту вказав на потребу подальшої систематизації та упорядкування джерел інформації з метою підвищення ефективності проведення аудиту.

Сьогодні багато дослідників вважають, що систематизацію джерел інформації аудиторського контролю доцільно здійснювати із врахуванням підходів до процесу аудиту (підтверджуючий, системний, ризико-орієнтований) і виділених стадій аудиту (початкова, дослідна, завершальна).

Однією із причин потреби в систематизації інформаційного забезпечення в розрізі стадій процесу аудиторського контролю є те, що аудит часто виконують не один, а більше аудиторів. Так, вибір суб'єкта аудиту, ознайомлення з бізнесом клієнта, складання договору часто здійснює керівник фірми, а безпосередньо аудит виконує група аудиторів під керівництвом старшого аудитора цієї групи. Тому залежно від стадій процесу аудиторського контролю буде змінюватися інформаційне забезпечення аудиту [4].

Однак інформаційне забезпечення різних видів аудиту також є різноманітним. Тому, на нашу думку, необхідно також проводити систематизацію та упорядкування джерел інформаційного забезпечення аудиту залежно від видів аудиту (табл. 1).

Таблиця 1

Систематизація інформаційного забезпечення залежно від видів аудиту

№ п/п	Види аудиту	Інформаційне забезпечення
1	2	3
1	Аудит фінансової звітності	Баланс (Звіт про фінансовий стан) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Звіт про рух грошових коштів Звіт про власний капітал Примітки до (річної) фінансової звітності Інформація за сегментами та інші
2	Податковий аудит	Дані бухгалтерського та податкового обліку Матеріали попередніх перевірок тощо
3	Аудит на відповідність вимогам	Господарські договори підприємства з партнерами по бізнесу, комерційними банками, страховими компаніями Правила внутрішнього контролю та інші
4	Управлінський (виробничий) аудит	Управлінські звіти Фінансова звітність Технічна документація та інші
5	Аудит господарської діяльності	Нормативно-правові акти Установчі та розпорядні документи Розпорядчі документи органу управління Фінансова та статистична звітність та інші

Продовження табл. 1

1	2	3
6	Екологічний аудит	Засоби індивідуального і колективного захисту Техніка безпеки Положення про політику Компанії в області охорони праці і навколишнього середовища Екологічний паспорт підприємства й інші
7	Операційний аудит	Бюджет продажу, бюджет виробництва, бюджет прямих матеріальних витрат, бюджет прямих витрат на оплату праці, бюджет виробничих накладних витрат, бюджет собівартості готової продукції, бюджет собівартості реалізованої продукції, бюджет витрат на збут, бюджет адміністративних витрат, бюджетний звіт про прибуток.

Запропонована систематизація джерел інформаційного забезпечення аудиту (табл.1) вдосконалив організацію аудиторської перевірки, що в свою чергу, підвищить ефективність її проведення.

Перспективи подальших досліджень даної проблематики нами вбачаються у вивченні використання комп'ютерних технологій як шляху вдосконалення інформаційного забезпечення аудиту.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс [Електронний ресурс] : від 16 січн. 2003 року № 435-IV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page>.
2. Білуха М. Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит [Текст] : підруч. / М. Т. Білуха, Т. В. Микитенко. – К. : Українська академія оригінальних ідей, 2005. – 888 с.
3. Бутинець Ф. Ф. Аудит [Текст] : підруч. / Ф.Ф.Бутинець. – 4-те вид., перероб. та доп. – Житомир : Рута, 2005. – 512 с.
4. Рудницький В. С. Методологія і організація аудиту [Текст] / В. С. Рудницький. – Тернопіль: «Економічна думка», 1998. – 191 с.
5. Про аудиторську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 22.04.1993 р. № 3126-XIII (редакція Закону від 14.09.2006 р. № 44). – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.